

Kılavuzu

Cami Güvenlik

İçindekiler

1. Giriş	3
2. Camileri içine alan hadiselerin niteliği ve ölçeği	5
3. İlgili taraflar	7
3.1 Yerel düzey	7
3.2 Ulusal düzey	8
4. Önleme aşaması	11
4.1 Teşkilatlanma ve karşılıklı iletişim	11
4.2 Gerginlikleri önleme	13
4.3 Tespit ve yorumlama	15
4.4 Bir hadiseye hazırlanma	17
4.5 Güvenlik önlemleri	20
5. Hadise aşaması	24
5.1 Güvenli bir durum oluşturma	24
5.2 İrtibat ve iletişimler	25
5.3 Hadisenin ihbar edilmesi	27
5.4 Olayların daha da tırmanmasını önleme	28
6. Hadise sonrasındaki aşama	30
7. Ek: Cezalandırma gerekçeleri	33

1. Giriş

Cami, Hollanda’da yaşayan Müslümanların İslami inancı yaşayabilmelerine olanak sağlayan bir ibadet yeridir. Din ve inanç hürriyeti Hollanda Anayasasının 6. Maddesinde hükme bağlanmış bir temel haktır. Her birey kanun çerçevesinde herkesin tabi olduğu sorumluluklar çerçevesinde kendi dinini ve inancını özgürce tercih edebilir. Bu temel hakkın kullanılabilmesi için, tüm ibadet yerleri gibi camilerin de ziyaretçileri için güvenli bir ortam olması esastır. Cami, sadece ibadet yeri olmanın ötesinde daha geniş bir işleve sahiptir. Ayrıca insanların görüştüğü ve Müslümanlar ve gayrimüslimler için sosyal faaliyetlerin gerçekleştirildiği bir yerdir. Örneğin, diğer amaçların yanı sıra, camiler dil dersleri, sanat, kültür ve spor faaliyetleri, fuarlar, münazara etkinlikleri, toplantılar ve mahalle davetleri için kullanılır.

Düşmanlık

Bu nedenle, Hollanda’daki bazı camilerin son yıllarda ayrımcı ve şiddet içeren kampanyalar biçiminde düşmanca saldırılara hedef olması endişe vericidir. Bunun sonucunda, camilerin ve ziyaretçilerinin güvenliği baskı altına girmektedir. Ayrıca, toplumda bu düşmanlık ve kutuplaşmanın yükselişi, cami cemaati tarafından hissedilen güvensizlik hissini artırmaktadır. Bu nedenle, söz konusu düşmanlık olaylarını engellemek ve meydana geldiğinde bunlara müdahale etmek için mümkün olan her şeyin yapılması hayati önem arz etmektedir.

Camiler, belediyeler ve polis için ipuçları

Öncelikle, ayrımcılıktan sakınmak suretiyle güvenli bir sosyal ortamın sağlanması tüm Hollanda vatandaşlarının ortak sorumluluğudur. Aynı zamanda, yerel düzeyde camilere yönelik hadiselerin ve gerginliklerin ele alınması gerektiğinde önemli bir rol oynaması gereken üç taraf vardır:

potansiyel bir mağdur olarak caminin kendisi, belediye ve polis. Bu kılavuz, bu ilgili taraflar için hazırlanmıştır ve bilgi, tavsiyeler ve yerinde örnekler içermektedir. Her ilgili taraf kendi sorumluluğuna sahip olsa da, bu kılavuzda ayrıca bu tarafların gerginlikler ve hadiseler veya potansiyel hadiselerle müdahale etmek için nasıl işbirliği yapabilecekleri açık şekilde vurgulanmaktadır. Bu nedenle, bu yayının aynı zamanda camilerin güvenliğini sağlamak üzere birlikte çalışmaya teşvik edici olarak da görülebilir.

Kılavuzun hazırlanması

Kılavuzun içeriği kısmen bu ülkedeki ve yurtdışındaki çeşitli yayınlardan alınmış olsa da, daha çok bu yayının hazırlanması sırasında belediye, polis ve cami şemsiye organizasyonlarının paylaştığı deneyimlere dayanmaktadır. Camilerin güvenliği konusunda çalışan ulusal çalışma grubunun bir eseridir. Görüşlerine başvurulmuş katılımcılar arasında Sosyal İşler ve İstihdam Bakanlığı (SZW), Terörle Mücadele ve Güvenlik Ulusal Koordinatörlüğü (NCTV), polis, çeşitli cami şemsiye organizasyonları ve İslam topluluğu yer almaktadır. Çalışma grubuyla ilgili ayrıntılı bilgiler ve katılımcıların listesi bölüm 3'te bulunabilir.

Kılavuzun düzeni

Bu kılavuz şu şekilde düzenlenmiştir: önce sorunun niteliği ve kapsamı ana hatlarıyla ortaya konulmuş, ardından konuyla ilgili çeşitli tarafların rolleri kısaca açıklanmıştır. Bu kısmın ardından, ipuçları ve tavsiyelerin yer aldığı ve üç aşamaya bölünmüş olan bölümler gelmektedir: potansiyel hadiseden önceki aşama (önleme), hadise safhası ve son olarak hadisenin sonrası. Ekte, cami hadiselerinin neden cezayı gerektiren suçlar olarak değerlendirilebileceğine ilişkin çeşitli gerekçeler ele alınmaktadır.

İlaveler

Bu kılavuz eksiksiz bir kopya değildir. Hangi eylem ve önlemlerin gerekli olduğu kısmen yerel duruma ve tehdit değerlendirmesine bağlıdır. Ek olarak, bazı eylemler için özel uygulama yöntemleri gerekecektir: hadiselerle yönelik acil durum planı nasıl şekillendirilir, mesajları iletmenin hangi iyi örnekleri vardır ve belediye ve cami diyalog yoluyla gerginliği nasıl önleyebilir? Bu nedenle, kılavuz bu tür iyi örnekler ve modellerle zamanında eklerle tamamlanacaktır. Bu kılavuz gibi, ekler de Sosyal İstikrar İhtisas Birimi ve NCTV web sitelerinde yayınlanacaktır.

2. Camileri içine alan hadiselerin niteliği ve ölçeği

Hollanda'da 450 ila 500 cami ve bir milyondan biraz daha az sayıda Hollandalı Müslüman olduğu hesaplanmaktadır. Son yıllarda, camilerin bir kısmı kirletmeden tahribata ve kundakçılıktan tehdit mektuplarına kadar uzanan bir ölçekte şiddete ve düşmanca davranışlara maruz kalmıştır. Hadiseler ülkenin her yerinde meydana gelmiştir. Örneğin, Enschede belediyesindeki bir cami Şubat 2016'da bir yangın bombası saldırısının kurbanı olmuştur. Beş sağcı radikal, mahkeme tarafından terör kastıyla kundakçılık eylemine teşebbüsten mahkum edilmiştir. Müslüman Ayrımcılık Gözlem Raporuna' göre, 2005 ile 2014 (dâhil) yılları arasındaki dönemde 176 cami ayrımcılığa dayalı saldırılar ve şiddet içeren bir veya birden fazla hadiseyle karşı karşıya kalmıştır. 2013 ile 2014 arasındaki dönemde yaşanan olayların sayısı, önceki yıllarla kıyaslandığında nispeten yüksektir (39 camiyi içine alan toplam 55 hadise). Hadiseler büyük şehirlere göre orta büyüklükte ve küçük belediyelerde daha yaygın yaşanmıştır.

1 <http://imes.uva.nl/news/news/news/content-3/folder/2015/03/monitor-moslim-discriminatie.html>

Diğer çalışmaların yanı sıra, yukarıda sözü edilen Müslüman Ayrımcılık Gözlem Raporu için 84 camiyi içine alan bir araştırma yürütülmüştür. Söz konusu hadiselerden zarar gören ve kendisiyle mülakat yapılan kişiler arasından büyük bir grup (%78) polise ihbarda bulunmuş, ihbarın ele alınma şekli veya sürecin sonucu herkesi memnun etmemiştir. Mağdur olan camiler sadece polise başvurmamıştır. Yerel makamlarla görüşmeler düzenlemiş (%46), yerel İslam topluluğuyla (%30) ve kimi zaman mahalle sakinleriyle (%11) bir etkinlik organize etmiş, basına bilgi vermiş (%22) ve bir güvenlik önlemi organize etmiştir (%35).

Kasım 2016 tarihli NCTV'nin Ulusal Terörizm Tehdit Değerlendirmesi (DTN) 43. sayısında² Müslümanların toplum içindeki pozisyonunun ve bunun yanında Müslümanlara yönelik düşmanca davranışlar gibi potansiyel olarak zararlı etkilerin kutuplaşmaya yol açabilecek faktörlerden biri olduğu gösterilmektedir. Başta İnternet'te olmak üzere, İslam nefretinin çokça kanıtı mevcuttur. Toplumda yoğun kutuplaşmanın yaşandığı zamanlarda gruplar ve özellikle şiddete meyilli yalnız kişiler bir şiddet eylemi veya terörist şiddet eylemi gerçekleştirmek için kendinde güç vehmedebilirler.

Polisin sorumluluklarından biri de ayrımcılık içeren hadise ihbarlarını kaydetmek ve bunlara müdahale etmektir. Ayrımcılıkla ilgili olarak 2015 rakamları polis tarafından görevlendirilen Art. 1[Kuzey Hollanda Ayrımcılık Vakaları Bürosu] raporunda bulunabilir³. Anne Frank Derneği Hollanda'da Irkçılık, Yahudi Düşmanlığı ve Aşırı Sağcı Şiddeti konulu Beşinci Raporunu yayınlamıştır⁴ ve Verwey-Jonker Enstitüsü de bu konuda raporlara sahiptir. Polisin yanı sıra, (yerel veya bölgesel) ayrımcılıkla mücadele kurumları da ayrımcılık içeren hadiseleri kaydetmektedir. Camileri yöneten kurullar her zaman olmasa da genelde gerçek ölçeği eksik yansıtan hadiseler ihbar etmektedir.

2 <https://www.nctv.nl/organisatie/ct/dtn/actueel-dreigingsniveau/index.aspx>

3 <http://art1nhn.nl/publicatie-politieadv-landelijke-discriminatiecijfers-2015/>

4 <http://www.verwey-jonker.nl/publicaties/2016/vijfde-rapportage-racisme-anti-semitisme-en-extremrechts-geweld-in-nederland>

3. İlgili taraflar

Camileri içine alan gerginlikler ve hadiseler veya potansiyel hadiselere müdahale edilmesiyle doğrudan ilgili olan yerel düzeyde çeşitli taraflar vardır. Çok sayıda ulusal kurum da destekleyici bir rol üstlenebilir. Çeşitli roller aşağıda açıklanmaktadır.

3.1 Yerel düzey

Cami

Camiler, ziyaretçileri ve çalışanları söz konusu düşmanlık hadiselerinin ilk ve en doğrudan mağdurlarıdır. Camilerin güvenliği çok önemlidir, çünkü İslam inancının özgürce yaşanmasını sağlamaya yardımcı olmaktadır. Bu ilaveten, cami insanların toplanma özgürlüğü ve (sosyal) etkinlikler sırasında ifade özgürlüğü hakkını kullandıkları bir yerdir. Aynı zamanda, camileri yöneten kurullar da camiye gidenlerin güvenliğini sağlama konusunda bir sorumluluk taşır ve tüm diğer sosyal kuruluşlar gibi yerel halk ile iyi ilişkiler kurulmasını sağlama yönünde gayret göstermesi beklenebilir. Cami yönetim kurulu bu kılavuzdan aldığı teşvikle belediyeyle iletişim kurabilir ve böylece kılavuzu birlikte inceleyebilirler ve yerel durum ve işbirliği açısından ne anlama geldiğini tartışabilirler.

Belediye

Yerel merci olarak, belediye genel anlamda vatandaşlarının güvenliğinden ve esenliğinden sorumludur. Belediye yerel üçlü kanal aracılığıyla – belediye (belediye başkanı), Savcılık Makamı (örneğin, bir kamu savcısı) ve polis (örneğin bir ilçe başkanı)- polis ile iletişim halinde kalır ve ayrıca vatandaşlarının ve onların kuruluşlarının (cami dâhil) erişimine açık olmalıdır. Son olarak, belediye bir ayrımcılıkla mücadele kurumu (ADV) kurmaktan sorumludur. Bu iletişim ve sorumluluklar ışığında, konuyla ilgili çeşitli taraflar camilerle ilgili hadiseleri ele alırken belediye

makamının görevi ideal olarak bu taraflar arasında koordinasyonu sağlamak olmalıdır. Belediye bu kılavuzdan aldığı teşvikle yerele cami yönetim kurulu ile iletişim kurabilir ve böylece kılavuzu birlikte inceleyebilirler ve yerel durum ve işbirliği açısından ne anlama geldiğini tartışabilirler.

Polis

Polis kanun gereği hukukun egemenliğini sürdürmekle görevlidir ve yerel halkın ve vatandaşlarının güvenliğinden sorumludur. Savcılık Makamında (OM) aldığı yetkiyle polis Savcılık Makamının ceza gerektiren suçlar bakımından şüphelileri kovuşturmasına ve bu kişileri mahkeme önüne çıkarmasına imkan sağlayan cezai soruşturmalar yürütür. Polis, ceza gerektiren suç ihbarlarını kaydetmekle yükümlüdür. Aynı zamanda, hadiseye karışan kişiler de polisin soruşturma faaliyetlerinde işbirliği yapmakla yükümlüdür.

3.2 Ulusal düzey

Terörle Mücadele ve Güvenlik Ulusal Koordinatörlüğü (NCTV)

NCTV istihbarat ve güvenlik servislerinden aldığı istihbaratı esas alarak tespit edilen tehditleri değerlendirir ve ardından ilgili taraflarla işbirliği içinde bu tehditleri azaltmayı amaçlar. Bunu başarmanın yollarından biri yılda dört kez Ulusal Terörizm Tehdit Değerlendirmesini (DTN) düzenlemektir. Burada Hollanda'daki terörizm tehdidine ilişkin gelişmeler açıklanır. NCTV ayrıca Takip ve Koruma Sistemi dâhilinde de bir göreve sahiptir (daha fazla bilgi için aşağıdaki kutuya bakınız).

Takip ve koruma – devlet tedbirleri

Hollanda'da takip ve koruma işlemleri Takip ve Koruma Sistemi adlı sistem dâhilinde organize edilir. Sistemin amacı kişi, mülk ve hizmetlere yönelik saldırıları, terörist saldırıları dâhil, önlemektir. Bir tehdit durumunda güvenliğin nasıl sağlanacağını düzenler.

Takip ve Koruma Sistemi çok katmanlı bir sistemdir. Başlangıç noktası, kişilerin kendi güvenliklerinden bizzat sorumlu oldukları, aynı zamanda çalışanlarının güvenliğini sürdürmek için önlemler alması gereken, çalıştıkları kuruluşlara güven duyabilmeleri gerektiğidir. Bunu kendi başlarına yapamamaları halinde, devlet ek önlemler alabilir.

Esasen, devletin sorumluluğu (yerel düzeye) devrolunmuştur. Devralan merci, belediye başkanlığı ve başsavcılıktır. Bu merciler, ek güvenlik tedbirlerini uygulamaya koymaktan sorumludur. Güvenlik ve Adalet Bakanı, merkezi hükümet düzeyi olarak adlandırılan, belirli kişi, hizmet ve mülkleri korumaktan sorumludur.

Önlemler (inandırıcı) tehdit ve risk temelinde alınır. Doğal olarak, her makul çaba sarf edilse de, riskler tamamen ortadan kaldırılamaz. Genel İstihbarat ve Güvenlik Servisi (AIVD), Askeri İstihbarat ve Güvenlik Servisi (MIVD) ve polis belirli ve inandırıcı bir tehdit konusunda istihbarat sağlar. Bu istihbarat esas alınarak, güvenlik önlemlerini uygulamaya koyma kararı alınabilir. Bu önlemler duruma uygun ve orantılı olmalıdır. Yerel merciler bunu değerlendirmek için uygun şekilde görevlendirilmelidir.

Sosyal İstikrar İhtisas Birimi (ESS)

Sosyal İstikrar İhtisas Birimi (ESS) belediyelerin, birincil uzmanların ve çeşitli grupların sosyal gerginlikler ve radikalleşmenin üstesinden gelmesine yardımcı olur. ESS gerginlikleri erken tespit etmeye çalışır, bu gerginliklerin etkin şekilde giderilebilmesi için tavsiyeler ve pratik bilgiler sunar ve bu süreçte ilgili taraflar arasında eşgüdüm ve işbirliğini de teşvik eder. ESS bu görevini aynı zamanda camiler için de icra eder: belediyeler, uzmanlar ve cami yönetim kurulları ESS personeliyle iletişim kurarak yardım talep edebilir veya 070-333 4555 genel telefon numarasını arayabilir ve ess@minszw.nl adresine bir e-posta gönderebilir.

Camilerin Güvenliği Ulusal Çalışma Grubu

Camilerin Güvenliği Ulusal Çalışma Grubunun amacı camilerin ve cami cemaatinin güvenlik durumunun ele tartışılmasına, pratik ürünlerin geliştirilmesine ve en iyi uygulamaların paylaşılmasına olanak sağlamaktır. Çalışma grubu, cami güvenliği istişare kuruluna bağlıdır. İstişare

kurulu, 2016 ilkbaharında çeşitli camilere tehditler içeren broşürlerin gönderilmesinden sonra oluşturulmuştur.

İstişarelere katılanlar arasında Terörle Mücadele ve Güvenlik Ulusal Koordinatörlüğü (NCTV), Sosyal İşler ve İstihdam Bakanlığı (SZW), polis ve İslam topluluğuna ait çeşitli şemsiye organizasyonlar yer almaktadır. Aşağıdaki şemsiye organizasyonlar çalışma grubu ve istişare kurulunun üyeleridir: Müslümanlar ile Hükümet İrtibat Kurulu (CMO), Hollanda'daki Fas Camileri Konseyi (RMMN), Türk-İslam Kültürel Federasyonu (TICF), Rijnmond'daki İslami Kuruluşlar Platformu Derneği (SPIOR), Haaglanden Bölgesi ve Çevresindeki İslami Kuruluşlar İttifakı (SIORH) ve Hollanda Vatandaşı Faslılar İttifakı (SMN). Çalışma grubu ve istişare kurulu yılda birkaç kez ve gerekirse daha sık aralıkla bir araya gelir.

Camileri içine alan belirli gerginlikler ve hadiselerle nasıl ilgilenileceğini göstermek üzere camiler ve yerel makamlara yönelik bir kılavuz hazırlama ihtiyacı bu istişarelerden birinde gündeme getirilmiştir. Çalışma grubu üyeleri, kılavuzun taslağı hazırlanırken katkıda bulunma fırsatı elde etmiştir. Ayrıca kılavuzun çeşitli versiyonları hakkında yorumlar sunma imkanı da verilmiştir. Kılavuzun kullanıcıları, kılavuzun kullanımıyla ilgili soruları olduğu takdirde çalışma grubu üyeleriyle iletişim kurabilir.

4. Önleme aşaması

İlgili taraflar gerginlikleri önlemek ve tespit etmek için ve mümkün olabildiğince potansiyel hadiseleri öngörmek için neler yapabilir? Aşağıdaki iki bölüm gibi, bu bölümde de üç ana tarafın -cami, belediye ve polis- yararlı bulabileceği ipuçları ve tavsiyeler sunulmaktadır. Bu bölümdeki ipuçları ve tavsiyeler, karşılıklı iletişimin tesisinden özel hazırlıklara kadar uzanan çeşitli alt safhalara bölünmüştür. Olası güvenlik önlemleri de en son ele alınan konudur.

4.1 Teşkilatlanma ve karşılıklı iletişim

Gerginlik ve hadiselere etkin şekilde müdahale edilecekse, tüm tarafların aşına olduğu net bir rol ve görev paylaşımı şarttır. Bu dâhili olarak ilgili tarafların her biri için geçerli olduğu gibi, koordinasyon ve işbirliği açısından da geçerlidir. Koordinasyon ve işbirliği öğeleri iletişimin tesis edilmesiyle başlar ve hiçbir olay yokken veya henüz meydana gelmemişken, ‘normal zamanda’ da bu iletişimin sürdürülmesi gerekir. Böylece tarafların birbirine güven duyması ve bir hadisenin meydana gelmesi halinde birbirine yardım edebilmesi sağlanır.

Cami

- Güvenlik konusunun caminin teşkilatı içinde ele alınmasını sağlayın. Yönetim kurulu dâhilindeki birinin güvenlikten sorumlu olmasını sağlayın ve rol ve görevlerin açık şekilde paylaştırıldığından emin olun. Caminin yönetim kurulunun güvenliği cami cemaati arasında gündeme getirmesi iyi bir fikir olabilir, çünkü camiye gelenler gerginliklerin tespiti konusunda önemli bir rol oynayabilir ve hadiseler meydana geldiği takdirde birbirinden ve yönetim kurulundan ne beklemeleri gerektiğini bilmelidir.

- Hadiseler meydana geldiğinde karşılıklı iletişimin sağlanabilmesi ve diğer herhangi bir konunun görüşülebilmesi için belediye ve polis ile yeterli iletişimin olması sağlanmalıdır. Caminin yönetim kurulu olarak, irtibat noktaları olarak hareket edecek belirli kişileri tayin ediniz. Bu irtibat noktasının mevcut olmaması halinde mutlaka yedek birinin görevi devralmasını sağlayın. Polis ve belediye için irtibat kişilerinin bir listesini hazırlayın.
- Belediye veya semt içinde, sosyal gerginliklerin ihbar edildiği ve tartışılabileceği mevcut iletişim ağları ile bağlantı kurmaya gayret edin. Bunlar genelde inançlar-arası iletişim ağları veya anahtar figür ağları olacaktır.
- Böyle bir iletişim ağının mevcut olmadığı durumlarda dahi, civardaki diğer camiler veya dini kurumlar ile iletişim kurmaya çalışmak ve böylece onların aldığı önleyici tedbirleri ve karşılıklı olarak nasıl iletişim kurabileceğinizi ve yardımlaşabileceğinizi öğrenmek iyi bir fikir olabilir.

Belediye

- Acil durumlarda belediye ve caminin birbiriyle iletişim kurabilmesini sağlayın. Belediye olarak, resmi teşkilat içinde cami adına doğrudan iletişim kişisi olarak hareket edecek belirli kişiler görevlendirin. Güvenlik hadiseleri söz konusu olduğunda, bu kişiler Kamu Düzeni ve Güvenlik bölümünün personeli olsa da, doğrudan temas için bir bölge müdürü de doğru kişi olabilir. Bu irtibat noktasının mevcut olmaması halinde mutlaka yedek birinin görevi devralmasını sağlayın.
- Belediye olarak, cami için irtibat kişilerinin listesini hazırlayın. Belediye personeline ek olarak, bu listede ayrıca polis gibi diğer ilgili kuruluşların temsilcileri de yer almalıdır.
- Cami yönetim kurulu ile iletişim kurmak için tek sebebin hadiseler olmasına izin vermeyin, uzun süreli ilişkiler kurun. Bu beraberinde karşılıklı güveni getirir ve her iki tarafın da gerektiğinde karşı tarafla iletişim kurabilmesine imkan verir. Bu iletişim yaşam kalitesi, sosyal gerginlikler ve eğitim gibi birden fazla tarafı ilgilendiren konular bakımından standart danışma organları ve ağları ile bağlantıya geçilerek tesis edilebilir. Ayrıca resmi ve idari düzeyde düzenli, bire bir iletişim biçiminde de olabilir. Resmi iletişim, hadiselerin meydana gelmesi durumunda aynı kişinin irtibat kişisi olarak tayin edilmesi yoluyla gerçekleştirilebilir. Buna karşın, güvenlik alanı ile sosyal alan arasında bir köprü inşa edilmesi de önemlidir, çünkü bu sayede bu alanlar bilgi ve

iletişim ağlarının kurulması bakımından birbirini tamamlayabilir. İdari düzeyde, belediye başkanı ile temaslar caminin yönetim kuruluna ve cami cemaatine bir tanınma ve takdir hissi verebilir.

Polis

- Caminin yönetim kurulu için tek bir irtibat noktası, tercihen yerel bölgede tanınan bir kişiyi tayin etmeye gayret edin. Pek çok durumda bu kişi yerel devriye görevlisi olacaktır. Bu irtibat noktasının mevcut olmaması halinde mutlaka yedek birinin görevi devralmasını sağlayın.
- Hiçbir olay yokken dahi caminin yönetim kuruluyla düzenli aralıklarla iletişim halinde kalın. Bu bağlantı polis ile caminin yönetim kurulu arasında bir güven duygusu oluşturarak her bir tarafın gerektiğinde karşı taraf ile iletişim kurabileceği hissetmesini sağlar. Bu açık iletişim kapsamında camiye düzenli ziyaretlerde bulunulabilir. Bu iletişimin sıklığının veya zamanlamasının ilgili görevlinin veya yerel devriye görevlisinin profesyonel takdirine bırakılması en iyisidir.
- Ayrıca camiye giden kişiler tarafından polis memurları olarak tanındığınızdan emin olun. Profilinizi yükseltme yollarına örnek olarak camiye gidenler tarafından düzenlenen bir faaliyet veya etkinliğe katılmak veya Cuma namazları sırasında cami girişinde düzenli olarak bulunmak gösterilebilir. Bu, polis ve cami cemaati arasında bir güven zemini tesis edecektir. Her zaman bunun caminin yönetim kurulu ile gereken şekilde koordine edilmesini sağlayın, çünkü bu aynı zamanda camiye gidenlere, Müslümanların 'ekstra denetime' tabi tutulduğu gibi bir izlenim de verebilir.

4.2 Gerginlikleri önleme

Hadiselerle sonuçlanma potansiyeli olan aşırı gerginliklerin olmadığı, istikrarlı bir toplum herkesin yararına. Bu gerginlikler olana kadar beklenilmemesi, bunun yerine, çeşitli yollarla gerginliklerin oluşmamasını veya daha ileri gitmemesini sağlamak önemlidir.

Cami

- Hoşgörüsüzlük cehaletten beslenir; tüm diğer sosyal ve dini kuruluşlar gibi, kapılarınızı yerel topluma açmayı düşünebilirsiniz. Bu, yanlış anlamaları önleyebilir ve caminin ve camiye devam edenlerin

uygulamaları ve kendini ifade tarzları hakkındaki önyargıları ortadan kaldırabilir. Örneğin, cami sosyal fonksiyonu ile ilgili genel bir vizyon oluşturabilir ve bir internet sitesi veya sosyal medya üzerinden faaliyetleriyle ilgili olarak dış dünyaya aktif bir iletişim kurabilir. Bağlantı kurmanın diğer yolları arasında, açık etkinlikler, mahalle etkinlikleri veya semt şenlikleri düzenlemek veya bunlara katılmak veya cami binasını aktif yerel sakinler veya iskan kurumu için bir toplantı yeri olarak kullanıma açmak sayılabilir. Ayrıca örneğin okullar veya mahalle kurulları ile işbirliği de aranabilir. Ters giden hiçbir olmasa veya hiç hadise meydana gelmese dahi bunları yapın. Bazı yerel sakinler veya belediye sakinleri camiye veya faaliyetlerine kayıtsız kalabilir, ancak katılımcı sayısı düşük olursa ümidinizi kaybetmeyin. Sebati edin ve iletişim yolları aramayı sürdürün ve etrafınızdakilere karşı açık olun.

- Cami ve camiye gidenleri de ilgilendiren, yaşam kalitesi ve sıkıntılarının hafifletilmesi gibi konuların tartışıldığı toplantılara, diyalog etkinlikleri, mahalle heyeti ve iletişim ağları gibi organizasyonlara mümkün olduğunca katılmaya gayret edin. Bu şekilde, gerginliklerin azaltılmasına rol oynayabilecek önemli iletişimler kurulabilir ve ortak çıkarlar konusunda bir farkındalık oluşturulabilir.
- Semt ve belediye sınırları içinde düzenlenen, Yaşam Felsefeleri ve Din Konseyi kapsamında gerçekleşen işbirliği gibi, inançlar-arası diyaloglar dâhil diyaloglara katılın veya düzenleyin. Ters giden hiçbir olmasa veya hiç hadise meydana gelmese dahi bunları yapın. Diyalog karşılıklı güveni artırır. Ayrıca, dini ve ideolojik taraflar gerginlikleri önlemek için birbirinden bir şeyler öğrenebilir.

Belediye

- Yerel Müslüman topluluğu içinde şeffaflığı amaçlayan girişimlere destek olarak yerel toplumla iletişim kurun ve bağlantıları kuvvetlendirin. Bu, cami tarafından yapılan sosyal etkinlikler yoluyla veya semt etkinlikleri ve festivaller şeklinde yapılabilir. Bu şekilde, belediye cami ve yerel sakinler arasındaki anlayış eksikliğinin azaltılmasına yardımcı olabilir.
- Yerel topluluk içinde cami ile iletişim kurmayı amaçlayan, kuruluşların belirli girişimlerine destek olun ve teşvik edin. Örnek olarak, camide polis ana ekibinin tüm üyelerinin bir araya gelip polislik mesleği hakkında konuştukları polis mesleki becerileri günü organize edilebilir. Camide bir araya gelen bir mahalle heyeti veya camiye ziyaret eden bir okul diğer örnekler olabilir.

- İletişim ağları ve diyalog etkinlikleri kanalıyla potansiyel gerginliklerle veya gerginliklerin yeşerme alanlarıyla mücadele edin. Bu tür diyalogun bir örneği www.resilient-rotterdam.nl/initiatieven/wij-in-rotterdam/ adresinde bulunabilir. İnançlar-arası diyalog da gerginliklerin azaltılmasına bir rol oynayabilir.
Gerginliklerin yeşerme alanlarının nasıl azaltılabileceği hakkında daha fazla bilgi için Sosyal İstikrar İhtisas Birimi (bkz. paragraf 3.2) ile iletişim kurun.

Polis

- Yerel Müslüman topluluğu içinde kapılarını dışa açmayı ve yerel toplumla iletişim kurmayı amaçlayan girişimlere açık olun. Polis ayrıca, örneğin camide mesleki beceriler günü düzenleyerek inisiyatif de alabilir.

4.3 Tespit ve yorumlama

Belirli gerginliklerle mücadele sağlıklı bir tespit ve yorumlama süreciyle başlar. İlgili tüm tarafların burada oynayacağı önemli bir rol vardır.

Cami

- Yerel topluluk ile yeterli iletişim kurulmak suretiyle, potansiyel gerginliklerin işaretlerin ve camiye gösterilen direncin farkına zamanında varılabilir.
- Semtteki ve cami cemaati arasındaki irtibat kişilerinin direnç ve potansiyel gerginlik işaretlerini caminin yönetim kuruluna bildirmesi için fırsat yaratın. Örneğin, bu rolü belirli bir kişiye verebilirsiniz. Camiye gidenlerin bu bildirimini nasıl yapacaklarını bilmelerini sağlayın; örneğin, e-posta adresi, kısa mesaj veya Whatsapp grubu yoluyla.
- Caminin yönetim kurulunun potansiyel gerginliklerin işaretlerini nereye bildireceğiyle ilgili olarak belediye ile anlaşmalar yapın ve belediyeye bu tür işaretler bildirildiğinde ne tür bir hareket tarzı benimsendiğini sorun.

Belediye

- Caminin yönetim kurulunun potansiyel gerginlik işaretlerini nereye bildirmesi gerektiğini bilmesini sağlayın: Genel bir ihbar merkezi mi yoksa belirli bir görevli mi (örneğin, Kamu Düzeni ve Güvenlik bölümünden). Caminin yönetim kurulunun işaretleri ve hadiseleri ihbar etmesinin ne kadar önemli olduğunu vurgulayın. Her zaman yönetim kuruluna, işaretler ile ilgili olarak gerçekleştirilen takip işlemleri hakkında geri bildirimde bulunun.
- Gerginlik işaretlerinin farkına erken aşamada varılabilmesi için, belediye sosyal medyayı izleyebilir, ancak proaktif önlemler de alabilir ve önemli figürlerin yer aldığı bir iletişim ağı kurabilir. Bu ağ sadece camilere yönelik olanları değil yerel toplum içindeki çeşitli gerginlik türlerini hedefleyebilir.

Sosyal medya veya önemli figür ağı yoluyla erken tespit hakkında daha fazla bilgi için Sosyal İstikrar İhtisas Birimi (bkz. paragraf 3.2) ile iletişim kurabilirsiniz.

- Bu tür gerginliklerle ilgili ihbarlar alınması durumunda, konuyla ilgili yerel taraflar ile birlikte bu gerginliklerin ciddiyetini ve niteliğini belirlemeye çalışın. Belediye için önemli figür iletişim ağı kurulmuşsa, belediye daha ayrıntılı bir yorum çıkarmak için bunu kullanabilir. Bu yorum, olası önlemler konusunda alınacak kararlarda esas alınabilir. Gerginliklerle mücadele etmek veya daha fazla büyümesini veya tırmanmasını önlemeyi hedefleyebildiği gibi, belirli güvenlik önlemleri biçimini de alabilir (bkz. ayrıca paragraf 4.5).

BOB prosedürü

Belediye durumu doğru yorumladığından emin olmak için SAMOS sisteminin BOB prosedürünü kullanabilir. Bu prosedür aşağıdaki öğelerden oluşur:

- **Bir tablonun oluşturulması.** Hangi işaretler tespit edildi ve gerçekte ne meydana geldi ve/veya meydana gelmek üzere?
- **Bir görüş şekillendirme.** Bu işaretleri ne şekilde yorumlamalıyız ve bunların sosyal barış ve istikrar açısından anlamı nedir?
- **Karar verilmesi.** Mevcut eylemler ve faaliyetler yeterli olacak mı ve başka ne yapılmalı (kim tarafından, ne zaman ve akılda hangi amaç tutularak)?

Sosyal Gerginliklere Mücadele Kılavuzunda SAMOS metodolojisi hakkında daha fazla bilgi yer almaktadır: <https://www.kis.nl/publicatie/omgaan-met-maatschappelijke-spanningen>.

Polis

- Polis olarak, yerel bölgede ve caminin yönetim kurulunun bildireceği camiye içine alan potansiyel gerginliklerle ilgili işaretlere karşı tetikte olmanız gerekir.
- Caminin yönetim kurulunun hadiseler ve güvenlik tehditleriyle ilgili işaretlerin nereye ihbar edilmesi gerektiğini bildiğinden emin olun. Henüz hadiselerin gerçekleşmesine işaret etmeyen potansiyel gerginlikler durumunda, yönetim kurulunun yerel merci ile iletişim kurması tavsiye edilir. Her zaman ihbarda bulunan kişiye, bildirilen işaretler ile ilgili olarak gerçekleştirilen takip işlemleri hakkında geri bildirimde bulunun.

4.4 Bir hadiseye hazırlanma

Bir hadisenin olası olduğuna yönelik belirli göstergelerin olup olmamasına bakılmaksızın, böyle bir olay için hazırlıklı olunması her zaman iyi bir fikirdir. Önceden çeşitli görevler konusunda anlaşmaya varılması olaya başarıyla müdahale edilmesini sağlayabilir. İlgili kuruluşların

düzenlemeler konusunda eksiksiz bilgi sahibi olmasını sağlamak için tatbikatlar yapılması da önemlidir. Bunlar tahliye talimleri, masaüstü egzersizleri veya hazır bulunma testleri biçiminde yapılabilir.

Cami

- Bir hadisenin ortaya çıkması durumunda bununla mücadele etmek için, muhtemelen belediye ve/veya polis ile ortaklaşa bir acil durum planı hazırlayın. Planda ilgili tüm tarafların iletişim bilgileri (mesai saati dışı dâhil) ve net bir rol ve görev paylaşımı yer almalıdır. Aşağıdaki eylemler bir acil durum planında yer verilebilecek eylemlere örnek teşkil eder: Muhtemelen binanın boşaltılması, cami cemaatinden yaralananların tedavi edilmesi, belediye ve polis ile iletişim kurulması, cami cemaatine bilgi verilmesi, kanıt toplanması ve polise resmi bir ihbarın yapılması ve dış dünyaya/medyaya hadiseyle ilgili bilgi vermek için hazırlıkların yapılması.
- Kurgusal bir hadise kullanarak acil durum planını tatbik edin. Tahliye planının uygulanması bu talimin önemli bir bölümüdür. Bu talim 'gerçek hayatta' veya masaüstü bir tatbikat olarak gerçekleştirilebilir; ikinci durumda, binanın zemin planının büyütülmüş bir versiyonu masanın üzerine konulur. Maketler ve diğer Lego parçaları kullanılarak bir durum sahnelenir.
- Acil durum planını derlerken, bir hadise meydana geldiği takdirde ayrıca cami cemaatine yönelik kılavuzlar ve örnekler içeren bir iletişim planı da hazırlamanız gerekir. Bu şekilde, hadisenin gerçekten meydana geldiği sırada her şeyin düşünülmesi gerekliliği ortadan kaldırılır ve daha fazla gerginlik veya kargaşaya neden olabilecek mesajların gönderilmesi önlenir. Doğal olarak, bu mesajlar her olayda belirli duruma göre uyarlanabilir. Bir hadise durumunda iletişimlerle ilgili ipuçları için aşağıdaki bölüme göz atın.
- Yönetim kurulu üyeleri gibi bir ilk yardım veya şirket acil durum müdahale kursunu tamamlamış üyelerin olduğundan ve acil durumlarda her halükarda bunlardan birinin her zaman aranabilir olduğundan emin olun. Bunun üzerine, bu kişiler yaralanan cami cemaatiyle ilgilenebilecektir.
- Belediye veya cami şemsiye kuruluşuyla birlikte, cami binasına (mevcut veya yapım aşamasında) ait sigorta poliçesinin yeterli ve makul bir teminat sağlayıp sağlamadığını öğrenin. Kuran kurslarına katılan çocuklar gibi caminin ziyaretçilerine yönelik sigorta da önemlidir.

Gereken durumlarda, muhtemelen belediye veya bir cami şemsiye kuruluşu ile işbirliği içinde bir sigortacıyla iletişim kurun.

Belediye

- Bir hadise durumunda kullanılacak bir belediye acil durum planını uygulamaya koyun. Yerel üçlü kanal dâhilinde irtibat ile ilgili durum nedir, caminin yönetim kuruluna ve daha geniş dış dünyaya iletiler nasıl gönderiliyor vb. Bu acil durum planı yalnızca camilere yönelik değildir, sosyal kargaşa ve gerginliklerle mücadeleye dönük genel ve daha geniş kapsamlı bir yaklaşım olabilir. Mevcut yapıları (GRIP yapısı gibi) veya acil durum planlarını inceleyerek cami hadiselerine yönelik belirli öğelerinin eksik olup olmadığını değerlendirmek sağlıklı bir eylem tarzı olabilir.

Daha fazla bilgi için, diğerlerinin yanı sıra şuna bakınız:

- Kriz durumlarının yönetimi konusunda belediye başkanlarına yönelik kılavuz: <http://www.burgemeesters.nl/crisishandreiking>
- Sosyal Acil Durum Müdahale Planı El Kitabı: <https://www.kis.nl/publicatie/handboek-social-calamiteiten-plan>
- Sosyal Gerginliklere Mücadele Kılavuzu: <https://www.kis.nl/publicatie/omgaan-met-maatschappelijke-spanningen>

- Caminin yönetim kuruluyla birlikte, cami binasına (yapım aşamasında olması durumu da dâhildir) ait sigorta poliçesinin yeterli ve makul bir teminat sağlayıp sağlamadığını öğrenin. Gerekli durumlarda, cami sigortacıya başvurduğunda camiye yardımcı olun.

Polis

- Bir hadise meydana geldiği takdirde polisin neleri yapabileceği ve neleri yapamayacağı konusunda caminin yönetim kuruluna bilgi verin (beklenti yönetimi). Ayrıca polisin olay yerine ulaşmasının kabaca ne kadar süreceğini de belirtmelisiniz.

- Caminin yönetim kurulunun bir hadise sonrasında bir ihbarda bulunabileceği noktayı ve caminin yönetim kurulunun hadiseye kanıt olarak ne tür materyalleri toplayabileceğini açıklığa kavuşturun.

4.5 Güvenlik önlemleri

Kurumlar, halklarını güvende tutmak için önlemler almalıdır. Bunu kendi başlarına yapamamaları halinde, devlet ek önlemler alabilir. Esasen, devletin sorumluluğu (yerel düzeye) devrolunmuştur. Belirli kişi, hizmet ve mülk grupları için, yetki NCTV'ye aittir. Önlemler (inandırıcı) tehdit ve risk temelinde alınır. Bu önlemler duruma uygun ve orantılı olmalıdır. Yerel merciler gene olarak bunu değerlendirmek için görevlendirilir. Hadiseleri olabildiğince önlemek için hangi özel güvenlik önlemleri alınabilir?

Cami

- Bir güvenlik şirketi ve polis gibi bir harici taraftan caminin karşı karşıya kaldığı veya kalabileceği tehditleri gösteren bir analiz hazırlamasını, bir başka deyişle risklerin tespit edilmesini sağlamasını isteyin. Ardından cami için olası etkileri ve zayıf noktaları tanımlayın. Uygun durumlarda, güvenlik risklerini en aza indirmek için önlemler alın. Her seçeneğin olumlu ve olumsuz yönlerini inceleyin ve bu güvenlik önlemleri için gereken maddi kaynakları da listeleyin. Bazı önlem örnekleri için aşağıdaki kutuya bakınız.

Bazı önlem örnekleri

1. **Giriş kontrolü/kapı politikası.** Bu noktada çeşitli uygulama seçenekleri kullanılabilir. Örneğin, giriş bir karşılama grubu oluşturularak caminin içeri kimin girdiğini bilmesi sağlanabilir. Girişler tek bir kapıdan yapılacak şekilde kısıtlanarak daha sıkı giriş kontrolleri uygulanabilir. Ancak, bu uygulama ziyaretçiler arasında güvensizlik hislerine sebebiyet verebilir. Durum gerekli kılırsa, cami ibadet başladığında kapıları kapatmayı dikkate alabilir.
2. **Çanta politikası.** Bu noktada çeşitli uygulama seçenekleri kullanılabilir. Girişin ardından, rastgele örnekler üzerine veya tüm çantalar üzerinde kontroller yapılabilir. Ayrıca ziyaretçilerin ibadethaneye girebilmeleri için ellerinde çanta bulunmamasının şart

koşulmasına karar verilebilir. Bu önlemin uygun şekilde bildirilmesi önemlidir.

3. **Güvenlik personeli.** Caminin kendi personeli, ikaz edici bir rol üstlenmek için ibadetler sırasında, öncesinde ve sonrasında hazır bulunabilir. Personel genelde bunu gönüllü olarak yapacaktır. Personelin uygun şekilde görev yapabilmesi için, herhangi bir şüpheli durum ve hadiseler durumunda neyi arayacağı ve hangi takip eyleminin benimseneceği konusunda iyi eğitilmiş olması gerekir. Ayrıca personele reflektörlü ceketler verilmesini de tavsiye ederiz. Bu ceketler diğerlerine, izlendikleri yönünde bir ikaz niteliği taşır; bunun hadiseleri önleme etkisiz vardır ve ziyaretçiler arasında güvenlik duygusunu artırabilir. Gönüllüler ayrıca bir mahalle tedbir ekibine katılmayı deneyebilir veya benzer bir ekip kurabilir (bkz: <https://hetccv.nl/onderwerpen/woninginbraak/communicatiemiddelen/buurtpreventie/>).
4. **Çit ile çevirme.** Çitlerin kurulması etkili bir önlem olabilir. Ancak, güvensizlik hislerine sebebiyet verebilir.
5. **Kapalı devre güvenlik takibi.** Kapalı devre güvenlik takibinin uygulanması çeşitli amaçlara hizmet edebilir. Cezai suçlar (vandalizm gibi) işlemeyi planlayan kişiler üzerinde caydırıcı etkisi olabilir. Ayrıca faillerin izinin sürülmesine de yardımcı olabilir. Kameralar içeren bir güvenlik sistemi kurarsanız, cami teşkilatı içinden birinin bu teknolojiyi kullanmayı bildiğinden emin olun. Kapalı devre güvenlik sisteminin bakımı, kamera görüntülerinin saklanması ve kaydedilmesi önemli hususlardır. Kameraları geçici olarak değil, uzun vadeli bir plan dâhilinde kurun. Kameralar yerleştirilirken mevsimsel etkilerin hesaba katılması da önemlidir. Örneğin, baharda yapraklar ve diğer bitkiler kameraların görüşünü kapatabilir.
6. **Aydınlatma.** Aydınlatma insanların güvenlik duygusu üzerinde güçlü bir etkiye sahiptir. Aydınlatmanın yeterli olduğundan emin olun ve arızalanan ışıkları hızla onarın. Aydınlatma kapalı devre güvenlik takibini tamamlayıcı özelliğe sahiptir, çünkü görüntü kalitesini yükseltir. Yeterli aydınlatma ayrıca güvenlik personelinin işlerini doğru şekilde yürütmesini de kolaylaştırır.
7. **Kendi teşkilatınız içindeki risklere dikkat.** Riskler sadece dışarıdan değil, içeriden de gelebilir. Anahtarlardan sorumlu kişilerin kimler olduğunun, geçici personelin ne yaptığının ve hangi alanlara giriş izinlerinin olduğunun bilinmesi önemlidir.

- Risk envanter sürecini sık sık tekrarlayın. Bu sürece ilgili ortakları (belediye, polis vb.) dâhil edin. Caminin yönetim kurulu olarak, bu güvenlik önlemlerine riayet edilmesini sağlayan, kurum içinde sahip olunan bilgi ve uzmanlık konularını tespit edin. Fiziksel güvenlik önlemlerini gerçek bir etkisi olmasını sağlamanın tek yolu budur.
- Gelecekteki hadiselerle yönelik açık göstergeler varsa, belirli güvenlik önlemleri almayı düşünün. Bu konuyu belediye ve polis ile görüşün. Seçenekler ve her seçeneğin olumlu ve olumsuz yönleri nelerdir? Önlem örnekleri için yukarıdaki kutuya bakınız.
- Caminin gerginliklerin yaşanmasından sonra güvenlik ekiplerinin veya cemaatin geceyi camide geçirmesine izin vermeye karar vermesi durumunda, bunun olacağını mutlaka polise, belediyeye ve/veya itfaiyeye haber verin. Gecelerin bir binada geçirilebilmesi için, binanın bu amaç için düzenlenmesi şarttır.
- Yerel alanda diğer cami yönetim kurullarıyla iletişim kurun: Ne gibi ihtiyati önlemler alıyorlar ve caminin yönetim kurulu olarak güvenliği artırmak için bunlardan neler öğrenebilirsiniz? Aktif bir yerel veya bölgesel İslami şemsiye organizasyonunun bulunması durumunda, bu organizasyonla da iletişim kurun ve uzmanlığından yararlanın.

Belediye

- Belediye olarak, muhtemelen polis ile işbirliği içinde, camilerde uygulanmakta olan fiziksel ve sosyal güvenlik önlemlerini tespit edip listeleyin. Bu, cami yönetim kurulunun kendi başına dolduracağı anket formları aracılığıyla gerçekleştirilebilir. Söz konusu anket formu esas alınarak, çeşitli camilerin güvenliği ve aralarındaki farklar bakımından bir tablo ortaya çıkacaktır. Bunun, cami yönetim kurullarının kendi binalarının güvenliği hakkında daha bilinçli olmasını sağlamak gibi ilave bir etkisi vardır.
- Belediye olarak, polis ve muhtemelen itfaiye ile birlikte belediyedeki camilerde bir saha incelemesi yürütün. Bu, binaların fiziksel güvenliğini artırmanın ve ayrıca cami yönetim kurullarıyla iletişimi sürdürmenin ve artırmanın da bir yoludur. Cami yönetim kuruluna, cami içinde ve çevresinde güvenliğin nasıl artırılabilirliğiyle ilgili bir tavsiye raporu verin. Bu saha incelemesi belirli bir tehditten kaynaklanıyor olabilir, ancak bunun olmasını beklemeniz gerekmez.
- Camiyi ilgilendiren şiddet içeren hadiselerle veya hadiselerin meydana gelmesine neden olabilecek gerginliklere yönelik göstergelerin mevcut

olması halinde, caminin yönetim kuruluyla olası ihtiyati önlemleri konuşun (uygun durumlarda, güvenlik önlemleri dâhil). Belediye olarak, bunu polisle görüşün. Caminin yönetim kurullarının, daha derin sorularının olması durumunda belediye veya polis başvurabileceklerini bildiğinden emin olun.

- Belediye olarak, cami yönetim kurulu için cami güvenliğiyle ilgili eğitim oturumlarının düzenlenmesinin faydalı olup olmayacağını dikkate alın. Eğitimin içeriğinde, sıkıntıları veya hadiseleri önlemeye ve camiyi ilgilendiren şüpheli davranışların tespit edilmesine yönelik önlemler yer alabilir. Aynı zamanda, eğitim oturumu camilerden sorumlu olan kişilerin takip ve güvenliğin önemi hakkındaki farkındalığını artırmanın bir yoludur
- Bir belediye sınırları içinde birkaç caminin olması durumunda, cami yönetim kurulları ile diğer ilgili taraflar arasında deneyim alışverişini organize edin ve kolaylaştırın. Bu sayede onlar camiyi güvenli hale getirmenin ve güvende tutmanın yolları hakkında birbirinden bir şeyler öğrenebilecektir. Aktif bir yerel veya bölgesel İslami şemsiye organizasyonunun bulunması durumunda, bu deneyim alışverişine onları da dâhil edin.

Polis

- Camiyi ilgilendiren şiddet içeren hadiseler veya hadiselerin meydana gelmesine neden olabilecek gerginliklere yönelik göstergelerin mevcut olması halinde, caminin yönetim kuruluyla olası ihtiyati önlemleri konuşun (uygun durumlarda, güvenlik önlemleri dâhil). Gerginlikler durumunda, polisin yanı sıra, belediye de görüşmeler yapılmak üzere tayin edilmiş kurum olabilir. Belediye ve polisin yakın irtibat içinde olduğundan emin olun.
- Cami yönetim kurulunun bir risk envanter süreci uygulamayı ve bunun sonucuna dayanarak kendi güvenlik önlemlerini (kapalı devre güvenlik takibi gibi) uygulamaya koymak isterse destek sunun ve tavsiye sağlayın. Camiye, çeşitli önlemlerin olumlu ve olumsuz yönleri, olasılıkları ve imkansızlıkları hakkında bilgi verin. Örneğin, kameralar gibi belli önlemler de güvensizlik hisleri doğurabilir ve caminin kendi güvenlik ekipleri aslında saldırganlığın fitilini ateşliyor olabilir. Bu faktör, güvenlik ekiplerinin bunun farkında olmalarının sağlanmasının ve bunu önlemek veya bununla ilgilenmek için bilgi ve bir eylem çerçevesi sunulmasının faydalı olabileceğini göstermektedir.

5. Hadise aşaması

Bir hadise meydana geldikten hemen sonra ne yapmalısınız? Çeşitli taraflar hangi önlemleri alabilir ve bu adımlar nasıl iletilebilir? İdeal olarak, ilgili her tarafın kendi acil durum planı olmalıdır (bkz. paragraf 4.4). Özetlemek gerekirse ve tamamlamak amacıyla, bu bölümde bir hadiseden hemen sonra gerçekleştirilmesi gereken eylemler hakkında özel ipuçları ve tavsiyeler yer almaktadır.

Aşağıdaki ipuçlarına ek olarak, hadise aşamasında daha fazla destek ve tavsiyeye gerek duyulması durumunda Sosyal İstikrar İhtisas Birimine başvurabilirsiniz (bkz. paragraf 3.2).

5.1 Güvenli bir durum oluşturma

Doğal olarak, bir hadiseden hemen sonra ilk öncelik, herkesin güvende olmasını ve mağdurlarla ilgilenilmesini sağlamaktır.

Cami

- Hadise sırasında cami cemaatinin orada bulunması durumunda, binayı tahliye planına göre boşaltın. Belediyenin caminin geçici olarak kapalı olduğunu bilmesini sağlayın.
- İlk yardım veya şirket acil durum müdahale kursunu tamamlamış üyelerin (yönetim kurulu üyeleri dâhil), yaralananlara ilk yardım sağlamak amacıyla olay yerine mümkün olduğunca hızlıca intikal etmesini sağlayın.

Belediye

- Hadisenin mahiyetine ve etkisine bağlı olarak, kriz durumları ve sosyal kargaşalara nasıl müdahale edileceğini gösteren standart süreçleri başlatın. Uygun şekilde hazırlanmış ise, 5.2 ve 5.4 paragraflarında açıklanan belediyeye yönelik hususları da içerecektir.

Polis

- Polisin olay yerine mümkün olduğunca hızlı intikal etmesini sağlayın.
- Hadiseden sonra cami bölgesinde gözle görülür bir varlık gösterin. Bu sadece şiddet eylemlerinin devamını önlemek veya bunlara karşı koymakla kalmaz, aynı zamanda camiye gidenler ve yerel halk arasındaki güvensizlik hislerinin en kısa sürede dağılmasını ve halkın kendini koruma altında hissetmesini sağlayacaktır. Cami yönetim kurulunun karşısına, polisin güvenilir olarak gördüğü yüzünüzle mümkün olduğunca kısa sürede çıkın; çoğu durumda, bu yerel devriye görevlisi olacaktır.

5.2 İrtibat ve İletişimler

Cami yönetim kurulu, hadiseden sonra en kısa sürede, cami cemaatine ne yaşandığını bildirmelidir. Bu, kargaşayı ve gerginlikleri azaltabilir ve olayların tırmanmasını veya daha da tırmanmasını engelleyebilir. Bunun sonrasında, bir bütün olarak yerel topluluğu hadiseyle ilgili bilgi verilmelidir. Bu noktada caminin yönetim kurulu, belediye ve polis arasındaki koordinasyon hayati önem arz eder.

Cami

- Cami cemaatinin hadiseden haberdar olmasını sağlayın ve bunu yaparken durumu daha da tırmandırmayacak bir üslup benimseyin. Bu çeşitli yöntemlerle, örneğin e-posta veya telefon yoluyla yapılabilir. İdeal olarak, buna acil durum planında da yer verilmesi gerekir.
- Belediyedeki iletişim kişisini olay hakkında bilgilendirin. Yerel merci ile daha ileri takip eylemlerini (örneğin, iletişim konusunda; ayrıca aşağıya bakınız) tartışın.
- Yakındaki cami yönetim kurullarıyla da iletişim kurarak onların da ne olduğunu bilmesini ve kendilerini de etkileyebilecek hadiselerle karşı tetikte olabilmelerini sağlayın. Caminin yönetim kurulu, görevini

basitleştirmek için, yerel, bölgesel veya ulusal bir şemsiye organizasyonu ile iletişim kurabilir.

- Caminin yönetim kurulu bir hadise ihbar edildikten sonra yerel halkın olumsuz tepkilerinden korkuyorsa, yönetim kurulu bu sorunla ilgilenmesi için bir cami şemsiye organizasyonunu çağırabilir. Cami şemsiye organizasyonu, yerel bölge ile daha az ilgilidir ve bu da sürtüşme olasılığını azaltabilir.
- Medya ve sosyal medya aracılığıyla iletişim ihtiyacını göz önünde bulundurun. Bu konu hakkında belediye ve/veya polis, yerel, bölgesel veya ulusal şemsiye organizasyonuna danışın. Polis soruşturmasıyla bağlantılı olarak, soruşturma sırasında hangi konuların ifşa edilmemesi gerektiği konusunda anlaşın. Her halükarda, caminin yönetim kurulu olarak şüphelilerin suçta iten sebeplerini konuşurken ihtiyatlı olun. Aktif iletişim yararlı olacaksa, iletişim planına ve cami yönetim kurullarının üyelerine yönelik standart mesajlara başvurun. Mesajın üslubunun verilen mesajla çelişmemesine dikkat edin, çünkü bu durum olayları yatıştırmaktan çok daha da tırmandırabilir.
- Gerekirse, caminin yönetim kurulu olarak, medya ve sosyal medyayı kullanarak iletişimlerde temsil ettiğiniz kişiler arasında barış ve sükunet çağrılarında bulunun. Soruşturmanın gerçekleşmesi ve olayların tırmanmaması için bu barış ortamı gereklidir.
- Mahalle heyetleri veya aktif sakinler gibi caminin iletişim ağındaki kuruluşlarla görüşün. Yerel veya bölgesel şemsiye organizasyonu bu noktada bir rol üstlenebilir. Bu organizasyonların hadise karşıtı görüş bildirmeye ve cami ve mağdurlar için destek ve duygu birliği göstermeye istekli olup olmadıklarını sorun. Bu organizasyonlar ayrıca hadise neticesinde ortaya çıkabilecek potansiyel olumsuz ve ayrımcılık gözeten tepkileri de kınayabilir. Ayrıca bir hadise meydana gelmeden önce bu iletişimlerin tesis edilmiş olması da önemlidir.

Belediye

- Caminin yönetim kurulu ve polis ile doğrudan iletişime geçin. Belediye olarak, durumu ve sonuçlarını ciddiye aldığınızı gösterin. Acıları paylaştığınızı gösterin ve mağdurları ilginin odağına koyun. Belediye başkanının varlığı caminin yönetim kurulu ve cami cemaatinde ek bir destek ve tanınma hissi doğurabilir.
- Polis ve caminin yönetim kurulu ile birlikte, hadiseyle ilgili olarak basınla iletişim kurmayı düşünün. İdeal olarak, bunun prosedürü hadise

aşamasına hazırlık sırasında zaten belirlenmiş olacaktır (paragraf 4.4). Ciddi hadiseler durumunda, tercih edilen seçenek konuşmacının belediye başkanı olmasıdır.

- Belediye olarak, hiçbir şüphelinin teşhis edilemediği veya suçun saikinin belirsizliğini koruduğu durumlar dâhil, hadisedeki mağdurlar ve/veya zarar gören tarafların acısının halk tarafından paylaşıldığı hissini iletin. İnsanlar hadiseyi kullanarak veya suistimal ederek sosyal medyada veya başka mecralarda Müslümanlar hakkında ayrımcılık gözeten ifadelerde bulunursa, belediye makamı olarak bu tür eylemleri kınayın.
- Mahalle heyetleri, diğer mahalle kuruluşları ve aktif sakinler, kendi arzularıyla caminin yanında yer almıyorsa, belediye olarak onları bu yönde teşvik etmeye gayret gösterin. Mahalleden destek alınması camiyle ilgili kişilerin desteklendiklerini ve daha güvende olduklarını hissetmelerini sağlayacaktır.

Polis

- Caminin yönetim kurulu ve cami cemaatiyle iletişim kurabilecek tek bir görevli seçin. Polisin tek ses ile konuşması önemlidir.
- Hadiseyle ilgili olarak yerel topluluk ile açık iletişimin nasıl sağlanacağını belediye ile birlikte çözün. Belediye genelde bu durumlarda liderlik etse de, bazı durumlarda sorumluluğu alan taraf polis veya Savcılık Makamı (bir şüpheli teşhis edilmişse) da olabilir. Liderliğin kimde olduğunun camiye açıkça bildirilmesi önemlidir.

5.3 Hadisenin ihbar edilmesi

Cami cemaatinin güvenliği garantiye alındıktan ve dış dünya bilgilendirildikten hemen sonra, hadisenin raporlanması önemlidir. Rapor çok önemlidir çünkü bu, daha ileri eylemleri başlatabilir. Ek olarak, olayın kayda geçirilmesi devlete sorunun niteliği ve ölçeği konusunda daha fazla bilgi sağlayabilir.

Cami

- Hadiseyi derhal polise ihbar edin ve bunu yaparken mümkün olduğunca çok kanıt temin etmeye çalışın. Buna özellikle fotoğraflar ve diğer kanıt niteliğindeki materyaller dâhildir. Bu doğrultuda, polis olay yerine gelmeden önce hiçbir silme veya temizleme işlemi yapılmamalıdır.

Polisin konuşup tanık ifadelerini alabilmesi için görgü tanıklarının adını ve iletişim bilgilerini not alın. Bu, polise soruşturma çalışmalarında yardımcı olabilir. Raporlar, kurumlara sorunun ciddiyeti ve ölçeği konusunda derinlemesine bilgi verir ve ayrıca gelecekte olayları engellemelerine de yardımcı olabilir. İdeal olarak, polis hadise öncesinde bunu caminin yönetim kuruluna proaktif olarak zaten bildirmiş olması gerekir (bkz. paragraf 4.4).

Belediye

- Gerekirse, ilgili caminin yönetim kurulunun olayı ihbar etmesine ve sigorta firmasıyla ilişkilerinde yardımcı olun. Belediyenin veya kamu idaresinin bu desteği sağlamak için cami ile uygun irtibat kişilerine sahip olup olmadığını kontrol edin. Bu irtibat kişileri yoksa, destek önemli figürler aracılığıyla da sağlanabilir.

Polis

- Cami ve Müslüman topluluğa yönelik önemli etki göz önüne alındığında, polis olarak ihbarı, durumu ve bunun sonuçlarını ciddiye aldığımızı göstermelisiniz. Bu, sağlam bir güven zemini oluşturur ve gelecekte hadiseleri ihbar etmeye hazır olunmasını sağlar. Failin bulunması her zaman mümkün olmasa da, bir ihbarın yapılmasının gerektiğini vurgulayın. Ayrıca cami yönetim kurulundan mümkün olduğunca çok kanıt toplamasını isteyin. Daha ileri bir aşamada, caminin yönetim kuruluna ihbara istinaden ne tür eylemlerin gerçekleştirildiğiyle ilgili geri bildirimde bulunun ve polis olarak hadisenin ardında ayrımcılık yanlısı bir saikin bulunabileceği ihtimalini peşinen gözden kaçırmayın.

5.4 Olayların daha da tırmanmasını önleme

Doğal olarak, hadiseler güçlü tepkileri tahrik edebilir ve bu da çatışmanın tırmanmasına neden olabilir. Bu nedenle, hadisenin ardından oluşabilecek gerginliklerin de birlikte ele alınması önemlidir.

Cami

- Olayların tırmandığını gösteren potansiyel işaretleri belediye ve polise bildirin. Olabildiğince insanların duygularını yatıştırılmaya çalışın ve cami cemaatine sükunet çağrısında bulunun.

Belediye

- Konuyla ilgili diğer taraflarla beraber, diğer gerginliklerin ve bunların tırmanmasının ele alındığı bir değerlendirme hazırlayın. Bu değerlendirme, bir belediye veya semt içinde aktif olan inançlar-arası veya önemli figür iletişim ağları yoluyla gerçekleşebilir. Belediye ayrıca süreç içinde çeşitli aşamalar kullanılabilir, örneğin:
 1. eylemlerin ve benzerinin doğrudan (potansiyel) sonuçları;
 2. huzursuzluk ve kısa vadedeki gerginliklerin sonuçları;
 3. biraz daha uzun vadedeki sonuçlar.
- Belediye olarak, yerel bir Yaşam Felsefeleri ve Din Konseyi gibi yerel kuruluşların ortak bir açıklamada bulunmasını ve desteklerini bildirmelerini teşvik edin.

Polis

- Diğer taraflarla beraber, diğer gerginliklerin ve bunların tırmanmasının ele alındığı bir değerlendirme hazırlayın (ayrıca belediye paragrafına bakınız).
- Hadise neticesinde olası ek güvenlik önlemleriyle ilgili tavsiyeler sağlanmasına yönelik seçenekleri inceleyin.

6. Hadise sonrasındaki aşama

Hadisenin ardından ne yapılmalıdır? Ne tür olay sonrası bakım gereklidir? Gelecekteki potansiyel hadiseler için ne gibi dersler çıkarılabilir?

Cami

- Hadiseyi yerel Ayrımcılıkla Mücadele Kurumuna (ADV) bildirin. Bu kurum hadiseyi kaydedecek ve ayrımcılığın bildirilmesi ve ihbarı konusunda size yardımcı olacaktır.
- Cami cemaatini ve belediye içindeki daha geniş yerel İslam topluluğunu gelişmelerden haberdar edin: Varsa, polis soruşturmasıyla ilgili durum nedir, belediye ile ortaklaşa hangi adımlar atılmaktadır? Elbette, hadise endişe kaynağı olmaya devam ediyorsa, bu endişeleri gidermek ve örneğin belediye, polis ve yerel, bölgesel veya ulusal şemsiye organizasyonu sürece dâhil etmek üzere bir etkinliğin organize edilmesi iyi bir fikir olabilir. Böyle bir etkinlik herhangi bir gerginliğin veya huzursuzluğun azaltılmasına yardımcı olabilir.
- Olayların tırmandığını gösteren potansiyel işaretleri belediye ve polise bildirin. Başka gerginlikler, sosyal huzursuzluk ve bunların tırmanmasıyla ilgili değerlendirmeyi esas alarak, huzursuzluk ve gerginliklerin tartışılması ve azaltılması için daha geniş ölçekli bir etkinlik düzenleme karar verin.

Belediye

- Hadisenin ardından süregelen huzursuzluk konusunda bilgilerinizi güncel tutmak için caminin yönetim kuruluyla diyalogu sürdürün. Tam

da uzun vadede dikkatin sürdürülmesi gerekirken, olayın insanların aklından silinmesi ve gösterilen dikkatin oldukça çabuk azalması riski söz konusudur. Söz konusu diyalog, caminin yönetim kurulu ve cami cemaatinin ihtiyaçlarına, endişelere ve güvensizlik hislerine odaklanmalıdır. Bu görüşmeler, belediyenin ideal olarak cami yönetim kurullarıyla ve belediye içindeki diğer kurumlarla yapacağı düzenli istişareler sırasında yapılabilir. Belediye ayrıca caminin ziyaretçileri için organize ettiği etkinliklere de katılabilir (cami paragrafındaki ayrıntılara bakınız).

- Şayet cezai soruşturma açılmayacaksa, bunu açıklamak için camiye bizzat ziyaret edin. Belediye bunu kendi başına veya yerel üçlü kanaldaki diğer ortaklarla, örneğin savcılık makamıyla işbirliği içinde yapabilir. Belediye olarak, cezai soruşturma kararından sonra sosyal gerginliklere özellikle dikkat edin.
- Gerginliklerin sürekli olacağı yönünde belirli işaretler varsa, gerginliklerin altında yatan nedenlerin tartışılması için mahallede cami yönetim kurulu üyeleri, cami cemaati, yerel halk ve belediyenin katılacağı bir toplantı organize edilmesi iyi bir fikir olabilir.
- Failler veya şüpheliler yakın bölgenin dışından veya hatta belediyeniz dışından kişiler ise, çevredeki belediyelerle iletişime geçmek ve/veya çalışmaları diğer mahalle ve semtleri içine alacak şekilde genişletmek gibi uygun önlemleri alın.

Polis

- Hadisenin ardından, bildirim istinaden ne tür çalışmaların yapılacağını mümkün olduğu kadar anlaşılır biçimde bildirin: Suç hakkında bir soruşturma açılacak mı ve açılacaksa nasıl bir soruşturma açılacak ve ne kadar sürecek? Bir soruşturma açılmayacaksa, neden açılmadığını net olarak açıklayın. Ayrıca istenen sonuçlar henüz elde edilmediyse, örneğin polis bir şüphelinin izine henüz ulaşamadıysa, açıklamada bulunun. Ayrıca savcılık makamının şüpheli veya şüphelileri kovuşturup kovuşturmadığı veya soruşturmayı sonlandırma kararını duyurmanız da önemlidir.
- Bölgedeki belediyelerin ve polisin öğrenmesi için, hadiseyi bölgesel ayrımcılık istişare toplantısının gündemine getirin. Nihayetinde, bu tür hadiseler ileride komşu belediyelerde de meydana gelebilir.
- Daha uzun vadede, aynı veya diğer camilerde 'taklitçi fiillerin' veya 'misilleme eylemlerinin' gerçekleşmesine karşı tetikte olun. Ayrıca,

mahallerdeki diğler cami yönetim kurullarıyla diyalog kurarak onların da güvensizlik hisleri yaşayıp yaşamadığını izleyin.

- İslam topluluğı veya mahalle için bir etkinlik düzenleme kararı verilirse, polis gücünün faydalı olup olmayacağıyla ilgili olarak caminin yönetim kuruluyla görüşün.
- İnsanların camide veya çevresinde yeniden kendilerini güvende hissedebilmesi için neye ihtiyacı olduğunu öğrenin. Bunun için cami cemaatine ek refakatçiler, yerel devriye görevlilerinin görevlendirilmesi ve daha fazla takip gerekebilir. Mümkün olan en kısa sürede hadiseden önceki duruma geri dönülmesi önemlidir.

7. Ek: Cezalandırma gerekçeleri

Hadisenin türüne bağlı olarak, cezai suç teşkil ettiğine hükmedilmesi için çeşitli gerekçeler olabilir. Polisin yürüttüğü soruşturma çalışmalarına bağlı olarak, Savcılık Makamı vandalizm, tehdit ve/veya ayrımcılık suçunu destekleyen kanıtların olup olmadığını belirler. Ardından mahkeme nihai cezayı tespit eder. Hadiselerin ihbar edilmesi her zaman tavsiye edilir, çünkü bu polisin ve diğer kurumların sorunların yüzünü ve ciddiyetini kavramasına olanak sağlar ve cezai tedbirlerin dışındaki önlemlerin de (örneğin, önleyici tedbirler) alınabilmesini sağlar.

En ilgili hukuk ihlalleri şunlardır:

1. **Tahrip.** Kanunlar çerçevesinde, bu 'Tahrip ve zarar verme' başlığı altına girer. Başka birine ait mülkün kasten ve haksız yere tahrip edilmesi, kullanılamaz hale getirilmesi veya imha edilmesi cezayı gerektiren bir suçtur. Bu nedenle, failin söz konusu tahrip eylemini işlemeyi amaçlamış olması ve bunu yasa dışı olarak, bir başka deyişle, sahibinin izni veya rızası olmadan yapmış olması gerekir. Vandalizm cezai tahrip suçunun kapsamına girer. Vandalizm faaliyetlerinin grup olarak hareket eden failer tarafından işlendiği durumlarda, kanun bunu halka açık alanda işlenen şiddet eylemi olarak tanımlar.
2. **Tehdit.** Tehditler çeşitli durumlarda cezayı gerektirir, örneğin halka açık bir yerde kişi veya mülk aleyhinde şiddet tehdidinde bulunulması veya kundakçılık veya ağır müessir fiil tehdidinde bulunulması.

3. **Ayrımcılık.** Bu durum, temel hakların eşit şekilde kullanılması (bu durumda, din hürriyeti) ayırım, dışlama, sınırlandırma veya tercih yoluyla kısıtlandığında veya engellendiğinde meydana gelir. Ayrımcılık ayrıca genel ceza hukuku kapsamındaki adi suçlarda da rol oynayabilir (örneğin, bir suç gerekçesi olarak). Bu tür suçlar ceza hukukunda ‘genel ceza hukukunda ayrımcılık yönü olan suçlar’ şeklinde tabir edilir. Bunlar arasında, yukarıda sayılan tehdit, saldırı suçları ve/veya tahrip eylemleri yer alır. Genel ceza hukukunda ayrımcılık yönü olan suçlara ağırlaştırıcı etken uygulanabilir. Bu suçun bir örneği, bir caminin ayrımcılık içeren ifadelerle kirletilmesidir.
4. **Terörist niyetle saldırı.** Terörist niyet terimi, bir ülkenin halkı veya halkın bir kısmı üzerinde ciddi korku uyandırma veya yasa dışı yollarla bir devletin veya uluslararası kuruluşun bir şeyi ihmal etmeye veya hoş görmeye veya bir ülke veya uluslararası kuruluşun temel siyasi, anayasal, ekonomik veya sosyal yapılarını ciddi şekilde aksatmaya veya ortadan kaldırmaya zorlama niyeti anlamına gelir.

Dit is een uitgave van

Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid
Expertise-unit Sociale Stabiliteit

104040 | Juli 2017